

Завдання для визначення підсумкових результатів вивчення навчальної дисципліни «Психологія»

Скласти програму навчання зі своєї дисципліни на основі зразка (див. Додаток до завдання), що відображає принципи європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи організації освітнього процесу з урахуванням психологічних закономірностей навчальної діяльності і орієнтацією на інноваційні освітні технології.

Виконане завдання висилати на електронну пошту smitatanew@gmail.com

Додаток

Програма курсу «Лідерство та управління командою»

Дескриптори

Назва курсу:	<i>Лідерство і управління командною роботою в Старт-апі</i>
Розробник курсу	<i>ХНУБА, Бакінгемський Новий університет</i>
Тип курсової одиниці	<i>Факультативний (за вибором)</i>
Рівень	<i>Магістр</i>
Кількість кредитів (годин)	<i>3 кредити (75-90 годин роботи студента)</i>
Режим навчання	<i>Дистанційне навчання</i>
Попередня підготовка та базові знання:	<i>Для навчання за цим курсом студентам не потрібно яка-небудь спеціальна підготовка</i>

Результати навчання

Після успішного завершення модуля, студенти зможуть:

- демонструвати знання і розуміння сучасних вимог до ефективного лідерства в динамічно мінливому високотехнологічному та інтегруючому світі; демонструвати обізнаність про актуальні проблеми і теми сучасного лідерства, а також про найвищі стандарти досягнень в лідерстві;

- займатися саморозвитком і навчитися вчитися, в тому числі вчитися на основі життєвих ситуацій; розвивати навички аналітичного і критичного мислення і розуміння; оцінювати ідеї та пропозиції; формулювати докази; робити висновки і узагальнювати аргументи; творчо генерувати нові ідеї;

- працювати, демонструючи високий рівень здатності до співпраці; приймати рішення і створювати етичні рамки для прийняття рішень; поважати точку зору інших людей і думки, які мають іншу культурну основу; цінувати різноманітність і мультикультурність сучасного європейського суспільства; визначати цілі для особистісного, академічного та кар'єрного росту, а також працювати для їх досягнення; проактивно пристосовуватися до зміни ситуації; бути відповідальним і самокритичним щодо власних дій; планувати свою діяльність і керувати часом;

- одержувати і обробляти інформацію з різних джерел; виявляти і використовувати належним чином джерела інформації та інструменти; ефективно і критично використовувати стандартні та електронні ресурси; точно і за призначенням використовувати довідкові ресурси; правильно використовувати термінологію; правильно висловлювати свої думки в усній і письмовій формі і спілкуватися з різними аудиторіями слухачів.

Зміст курсу

Курс, що складається з 3 кредитів (модулів) припускає навантаження для студентів у розмірі 75-90 годин. Ця сума розподіляється наступним чином: на кожну годину безпосереднього контакту з викладачем (лекція, семінар) припадає 10 годин роботи студента. Відповідно, весь курс навчання передбачає 7-9 годин прямого (або опосередкованого в разі дистанційного навчання) контакту зі студентом. Час, що залишився, припускає самостійну роботу студента (читання, виконання формують і підсумкових завдань, підготовка презентацій, тощо).

Курсова одиниця № 1: Лідерство та навчання.

Суть лідерства. Чи є лідерство природною особливістю? Хто може бути лідером? Лідерство і екзистенційний цикл навчання. Лідерство як спосіб життя.

Інтерактивний семінар: Лідери, які вчать у життя.

Курсова одиниця № 2: Лідерство та управління.

Форми влади. Підходи до управління. Принципи та методи управління. Причини невдач в управлінні. Від менеджера до лідера.

Інтерактивний семінар: Як вести себе з керівником, який критикує?

Курсова одиниця № 3: Лідерство і поведінка.

Лідерство і емоційний інтелект. Лідерство в складній і небезпечній ситуації. Лідерство і емпатія. Лідерство і здатність чути. Лідерство і впевненість.

Інтерактивний семінар: агресивно - пасивно - асертивна поведінка лідерів.

Курсова одиниця № 4: Лідерство і послідовники.

Сила впливу та лідерства. Харизматичне лідерство. Надихаюче лідерство. Приклад для наслідування. Вертикальне і горизонтальне керівництво. Основні чинники ефективної взаємодії лідер - послідовник.

Інтерактивний семінар: самовираження лідера і отримання зворотного зв'язку.

Курсова одиниця № 5: Лідерство та вирішення конфліктів.

Підходи до конфлікту. Фактори, що впливають на конфліктні ситуації. Види конфліктів. Самооцінка і стиль конфлікту. Життєва позиція і стиль конфлікту. Врегулювання конфронтації.

Інтерактивний семінар: Лідерство для трансформації конфлікту в конструктивне рішення задачі?

Курсова одиниця № 6: Лідерство і команда.

Суть команди - люди, об'єднані спільною метою. Переваги роботи в команді. Високоєфективні команди. Якості, необхідні для створення ефективної та злагодженої команди.

Інтерактивний семінар: Керівництво синергетичною командою.

Курсова одиниця № 7: Лідерство і саморозвиток.

Типи природних лідерів. Типи лідерів в практиці національних ділових відносин. Типи лідерів в країнах з високорозвиненою економікою. Бажання діяти. Відповідальність. Почуття залученості. Самодисципліна.

Інтерактивний семінар: Особисті якості та портфоліо лідера.

Курсова одиниця № 8: Лідерство як місія.

Організаційні бар'єри в керівництві. Культура - структура - поведінка. Свобода для діючих лідерів. Цінності, спілкування і свобода. Бачення. Створення атмосфери довіри. Трансформаційне лідерство. Розвиток лідерського потенціалу.
Інтерактивний семінар: здатність лідера чути і делегувати повноваження.

Список рекомендованої та обов'язкової літератури

Література:

1. *Personal Factors Associated with Leadership: a Survey of the Literature*, Journal of Psychology paper, Ralph Stogdill, 1948
2. *Organizational Behaviour*, David Buchanan and Andrzej Huczynski, 1985
3. *The Leadership Challenge*, James Kouzes and Barry Posner, 1987
4. *The Managerial Grid: The Key to Leadership Excellence*, Robert Blake and Jane Mouton, 1964
5. Kurt Lewin, *Leadership Behaviour paper*, Journal of Social Psychology, 1939
6. *How to Choose a Leadership Pattern*, Harvard Business Review article, Robert Tannenbaum and Warren Schmidt, 1958
7. *A Theory of Leadership Effectiveness*, Fred Fiedler, 1967
8. *A Path-Goal Theory of Leader Effectiveness*, Robert House T R Mitchell, 1971/74
9. *Management of Organizational Behavior: Utilizing Human Resources*, Paul Hersey and Ken Blanchard, 1982
10. *Reframing Organizations: Artistry, Choice and Leadership*, Lee Bolman and Terry Deal, 1991
11. *Effective Leadership*, John Adair, 1983
12. Robert Greenleaf, *Servant Leadership*, 1977
13. *The Bases of Social Power*, John French and Bertram Raven, 1958/59
14. *Leadership*, James MacGregor Burns, 1978
15. *Leadership and Performance Beyond Expectations*, Bernard Bass, 1985
16. *Leading Change*, John Kotter, 1996
17. *The Case for Servant Leadership*, Kent Keith
18. *Seven Pillars of Servant Leadership*, James Sipe and Don Frick, 2009
19. *The Long-Term Organizational Impact of Destructively Narcissistic Managers*, Roy Lubit, 2002
20. *Guide to the Management Gurus*, Carol Kennedy, 1991/2002
21. *Leadership Theory and Practice*, Peter Northouse, 2010
22. *The Three Levels of Leadership: How to Develop Your Leadership Presence, Know-how and Skill*, James Scouller, 2011

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.businessballs.com/leadership-theories.htm#leadership-terminology-clarification>
2. <http://www.businessballs.com/leadership-theories.htm#differences-management-leadership>
3. <http://www.businessballs.com/leadership-theories.htm#leadership-definitions>
4. <http://www.businessballs.com/leadership-theories.htm#leadership-purpose>
5. <http://www.businessballs.com/leadership-theories.htm#leadership-glossary-terminology>
6. <http://www.businessballs.com/leadership-theories.htm#overview-leadership-article>
7. <http://www.businessballs.com/leadership-theories.htm#leadership-models>
8. <http://www.businessballs.com/leadership-theories.htm#leadership-philosophis>
9. <http://www.businessballs.com/leadership-theories.htm#leadership-styles>
10. <http://www.businessballs.com/leadership-theories.htm#training-teaching-use>

Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання

Види навчальної діяльності:

Веб-сесії під керівництвом викладача забезпечують широку методологічну та концептуальну

основу для навчання студентів після подання кожного розділу. Інтерактивні веб-семінари використовуються для вивчення цих методів і концепцій, а також для вивчення застосування принципу для фактичних сценаріїв зростаючій складності.

Програма супроводжуваного навчання використовується для підтримки лекцій і семінарів. Передбачається участь студентів в веб-дискусії на тему запропоновану лектором.

Методи викладання:

Використовується інноваційний підхід моделювання екзистенціальної ситуації для когнітивного і особистісного розвитку студентів. Студенти підіймаються сходами компетентностей від стадії неусвідомленої некомпетентності через стадію усвідомленої некомпетентності до стадії усвідомленої компетентності і неусвідомленою компетентності. Для цього в контексті цільової тематики організується освітній захід, який надає інформацію, мотивуючу студентів пройти 5 етапів екзистенціального кола розвитку, відповівши на ряд внутрішніх питань:

1-й етап - введення в проблему: спрямований на визначення особистісного сенсу розвитку шляхом створення реальної проблемної ситуації для усвідомлення учнями недостатності їх власних ресурсів (компетенцій) для реалізації особистісних смислів в умовах реальної життєдіяльності. Внутрішнє питання полягає в тому, чи має інформація сенс (значимість) особисто для мене?

2-й етап - визначення зони індивідуального розвитку: спрямований на визначення можливості реалізації особистісних смислів на основі аналізу рівня розвитку внутрішніх ресурсів (досвіду, мотивації, цілей, компетентностей, здібностей, якостей, навичок, стилю пізнання) в контексті виявлених потреб, а також їх відповідності вимогам поточної ситуації. В результаті визначається зона індивідуального розвитку за допомогою техніки накладання компетентнісного профілю курсу на компетентнісний профіль студента. Виявлені відмінності служать орієнтиром для програми індивідуального розвитку. Внутрішнє питання полягає в тому, чи зможу я реалізувати особистісні смисли за допомогою моїх власних ресурсів?

3-й етап - вибір діяльності: спрямований на обмін теоретичними знаннями, через розгляд різних підходів (концепцій) в контексті виявлених потреб в індивідуальному розвитку. В результаті вибирається або розробляється програма дій для відновлення виявленого дисбалансу між рівнем розвитку індивідуальних ресурсів і вимогами поточної ситуації. Внутрішнє питання полягає в тому, які варіанти у мене є?

4-й етап - практика: спрямований на розвиток практичних навичок у студентів в процесі вирішення структурованих завдань шляхом створення спеціальних практичних ситуацій для студентів для апробації ефективності вибраної стратегії для задоволення виявлених потреб у розвитку індивідуальних ресурсів.

5-й етап - узагальнення: спрямований на автоматизацію набутих знань і розвиток навичок, здібностей і якостей студентів за допомогою перенесення вибраної ефективної стратегії в реальні умови життєдіяльності. В результаті на основі спеціально розробленого плану реальних практичних дій відбувається автоматизація дій та їх інтеграція в особисті ресурси студента. Поступовий перехід від конкретних практичних задач до нестандартних творчих завдань.

Значний акцент на **самостійне навчання**.

Методи, критерії та режим оцінювання

Використовується інноваційний режим самооцінки. Спеціально розроблена програма дозволяє будувати когнітивні і особистісні профілі студентів на початку, в середині і в кінці процесу навчання, щоб відслідковувати динаміку розвитку студентів та «настроювати» курс у відповідності з особистими потребами. Спеціальна матриця, побудована на основі отриманих даних, допомагає створити індивідуальну програму саморозвитку.

Традиційний режим оцінювання дозволяє студентам розвивати навички і знання і застосовувати їх через поточну / підсумкову оцінку курсу. Всі результати навчання оцінюються щодо основних областей, які відрізняються, як в курсових роботах, так і в екзаменаційних. Іспит перевіряє ряд основних областей і відповідні навички. Курсові роботи

фокусуються на окремих ділянках індикативного змісту:

1. Курсова робота №1 - Есе / Проблемне питання 2000 - 3000 слів. Рейтинг 50%
2. Курсова робота №2 - Вклад та участь в груповій веб-дискусії. Рейтинг 50%

Затвердження плану особистісного розвитку та розвитку здібностей

Цей курс (модуль) надає можливість підвищити лідерські здібності:

1. визначити зону і стратегію розвитку відповідну індивідуальному когнітивному стилю;
2. використовувати екзистенційний досвід, як засіб навчання;
3. виробити стратегію для постановки цілей і плану дій, заснованого на реалістичній оцінці реальної ситуації;
4. надихати мотивацію послідовників в якості ключового фактора професійної, соціальної та екзистенціальної ефективності;
5. забезпечити адекватне саморозкриття і заохочення високого ступеня зворотного зв'язку;
6. забезпечити додаткову і перехресну взаємодію, щоб уникнути маніпуляцій;
7. діяти наполегливо;
8. переводити конфлікт в конструктивне русло; використовувати типологію для ефективного вирішення проблем;
9. керувати сприйняттям стресових подій; підтримати інших при вирішенні їх проблем;
10. створити і повести за собою синергічну команду;
11. бачити ключові результативні ділянки, розставляти пріоритети, делегувати.

Навчальні та методичні матеріали

1. Підручник "Лідерство та управління командою в Старт-апі";
2. 8 презентацій в форматі PowerPoint;
3. Тексти для читання та наукові статті;
4. Інструкції для менторів;
5. Програма для побудови особистісного та когнітивного профілю студентів;
6. Тести і опитувальники;
7. Щоденник навчання.